

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ: Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου
Ταχ.Δ/ση : Παραλιακή οδός Ναυπλίου – Ν. Κίου
Ταχ.Κωδ: 21100 Ναύπλιο
Πληροφ.: Κ. Σπανού – Μ. Μαραθιανού
Τηλέφωνο: 2752360304,303

Ναύπλιο 7/2/2023

Αριθ. πρωτ.:41259

Προς ΜΜΕ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

e-mail :fytoprostantia@argolida.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Θέμα: Πρώτη εμφάνιση Μαύρου Ακανθώδους Αλευρώδη στην Αργολίδα σε κήπο στο Άργος

Πρώτη εμφάνιση στην Αργολίδα -εξάπλωση στην Ελλάδα

Σε επίσημο δείγμα φύλλων λεμονιάς, που λήφθηκε από την Υπηρεσία μας, από ιδιωτικό κήπο στο Άργος, επιβεβαιώθηκε, μετά από εργαστηριακή εξέταση στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, η ύπαρξη του Μαύρου Ακανθώδους Αλευρώδη.

Με Δελτίο Τύπου την άνοιξη του 2017 η Υπηρεσία μας είχε ενημερώσει τους καλλιεργητές και τους πολίτες για τον νέο αλευρώδη που απειλεί την καλλιέργεια των εσπεριδοειδών και όχι μόνο. Συγκεκριμένα το φθινόπωρο του έτους 2016 επιβεβαιώθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας με την κοινή ονομασία Μαύρος Ακανθώδης Αλευρώδης (*Aleurocanthus spiniferus*). Ο Αλευρώδης αυτός εντοπίστηκε στην Κέρκυρα και έχει προκαλέσει εκτεταμένες προσβολές σε πορτοκαλιές, αμπέλια, και τριανταφυλλιές.

Στη συνέχεια βρέθηκε το 2017 στην πόλη της Ηγουμενίτσας, το 2019 και το 2021 σε εσπεριδοειδή, αμπέλι και τριανταφυλλιά στην Άρτα, το καλοκαίρι του 2021 σε δείγματα βλαστών εσπεριδοειδών, τριανταφυλλιάς, κορομηλιάς και σεφλέρας στην Αιτωλοακαρνανία και τέλος το Νοέμβριο του 2022 στην Αχαΐα σε δείγματα βλαστών εσπεριδοειδών στην πόλη της Πάτρας.

Είναι σαφές ότι το έντομο αυτό καραντίνας είναι εξαιρετικά επικίνδυνο επειδή προσβάλλει καλλιέργειες (εσπεριδοειδή, αμπέλια, αχλαδιές) και καλλωπιστικά φυτά. Έτσι, εκτός από τους αγρούς, μπορεί να βρίσκεται σε ιδιωτικούς κήπους με εσπεριδοειδή ή καλλωπιστικά, στο αστικό πράσινο, σε πάρκα ή φυσική βλάστηση. Όμως αν δεν γίνει έγκαιρος εντοπισμός μπορεί από μολυσμένα δέντρα των πόλεων που συνορεύουν με εμπορικούς εσπεριδοειδώνες με τις κινητές μορφές του εντόμου να υπάρξει διασπορά.

Συμπτώματα προσβολής -προκαλούμενη ζημιά

Στα μελιτώματα του Αλευρώδη αναπτύσσεται ο μύκητας της καπνιάς, οι κλάδοι και καρποί μαυρίζουν. Αυτό έχει ως συνέπεια την σημαντική ποιοτική

υποβάθμιση των καρπών, της εμπορικής τους αξίας, και την εξασθένηση των δένδρων. Όπως είχαμε αναφέρει στο προηγούμενο Δελτίο Τύπου οι «λερωμένοι» κλάδοι δίνουν την εικόνα ότι τους έχει «περάσει» κανείς μέσα από καμινάδα !!!

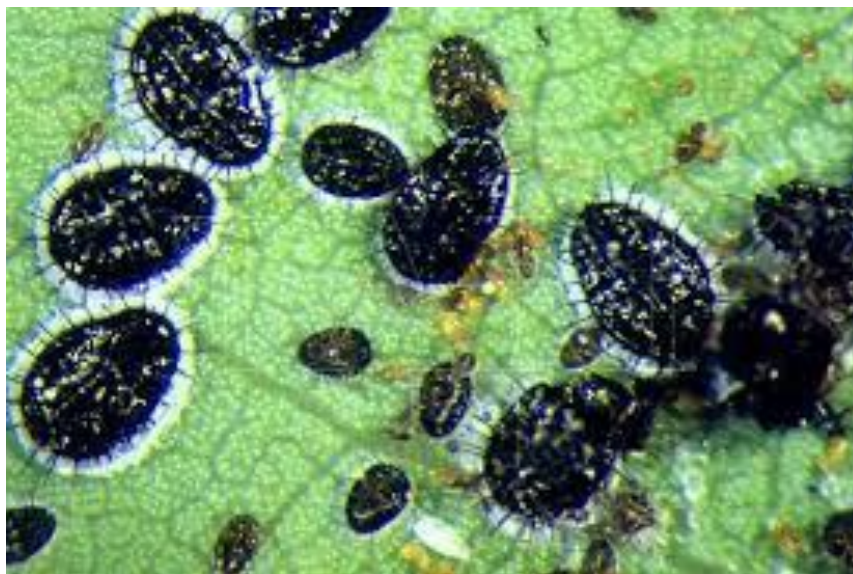
Αναγνώριση του ακανθώδη αλευρώδη

Διακρίνεται από τους άλλους αλευρώδεις γιατί η ακίνητη μορφή του είναι μαύρου χρώματος με αγκαθωτές απολήξεις και περιβάλλεται από ζώνη λευκού χρώματος. Όμως επειδή τα συμπτώματα της προσβολής από αυτό το είδος μοιάζουν με αυτά που προκαλούνται από άλλους εχθρούς όπως είναι ο Εριώδης Αλευρώδης, το κοκκοειδές *Coccus hesperidum*, το έντομο Πουλβινάρια, οι μελίγκρες και η Ισέρνα, σε περίπτωση παρατήρησης ύποπτων συμπτωμάτων οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει άμεσα να απευθύνονται στην Υπηρεσία μας ή το Π.Κ.Π.Φ.&Π.Ε. Ναυπλίου

Τα ενήλικα πτερωτά άτομα έχουν μεταλλικό γκρι-μπλε χρώμα εναποθέτουν τα αυγά τους στην κάτω επιφάνεια των φύλλων και όταν ενοχληθούν πετάνε.

Εικόνα 1: Ενήλικο του επικίνδυνου μαύρου αλευρώδη. Διακρίνονται οι χαρακτηριστικές σκούρου χρώματος πτέρυγες με τις λευκές κηλίδες

Εικόνες 2 και 3: Προνύμφες διαφόρων σταδίων του *Aleurocanthus spiniferus* με τα χαρακτηριστικά περιφερειακά ακανθώδη νήματα (Πηγή: Μεθοδολογία επισκοπήσεων Μ.Φ.Ι.)

Εικόνα 4. Φύλλο λεμονιάς με προνύμφες Αλευρόκανθου από Ιδιωτικό κήπο στο Άργος (φωτογραφία Εμμ. Καβούλας).

Τρόποι μετάδοσης -Επαγρύπνηση εμπλεκόμενων

Τα ενήλικα άτομα πετούν σε μικρές αποστάσεις παρασυρόμενα από τον άνεμο ενώ σε μεγάλες αποστάσεις αυτό συμβαίνει με φυτά προς φύτευση, καρπούς με κλαδίσκους και φύλλα, αυτοκίνητα, κλούβες μεταφοράς κ.λ.π.

Είναι σημαντικό στην προσπάθεια αποφυγής εισόδου, έγκαιρου εντοπισμού και αποφυγής επέκτασης του επιβλαβούς αυτού οργανισμού καραντίνας να επαγρυπνούν όλοι οι εμπλεκόμενοι δηλαδή οι πολίτες που διατηρούν στους κήπους τους εσπεριδοειδή ή καλλωπιστικά, τα κέντρα κήπου, τα φυτώρια, οι καλλιεργητές ευπαθών καλλιεργειών, το γεωπονικό προσωπικό των Δήμων, οι γεωπόνοι ιδιώτες και εξαγωγείς που διακινούν εσπεριδοειδή και άλλοι.

Εικόνα 5. Χαρακτηριστική εμφάνιση προσβεβλημένων φύλλων από Αλευρόκανθο

Μέτρα εξάλειψης ή περιορισμού της εξάπλωσης -επαγρύπνηση

Πρόκειται για πολυφάγο εχθρό που χρειάζεται πρόληψη, πρόβλεψη και προσοχή γιατί δεν υπάρχουν αποτελεσματικά ιθαγενή ωφέλιμα έντομα και η μη ορθή χρήση των εντομοκτόνων μπορεί να διαταράξει τη βιολογική ισορροπία στο περιβάλλον της καλλιέργειας. Εκτελείται πρόγραμμα του ΥπΑΑΤ σε συνεργασία με το Μ.Φ.Ι. για την εξεύρεση και εισαγωγή κατάλληλων παρασιτοειδών για τη βιολογική αντιμετώπιση του Ακανθώδη Αλευρώδη όμως απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση και δοκιμές.

Άμεσα μέτρα:

- Επέμβαση με ήπια και επιτρεπόμενα για την καλλιέργεια και το χώρο φυτοπροστατευτικά προϊόντα(Φ.Π.) και στη συνέχεια κλάδεμα και καύση των προσβεβλημένων κλάδων στο κήπο ή στην καλλιέργειά μας το χειμώνα πριν την εμφάνιση των πτερωτών μορφών
- Συνεχής παρακολούθηση των ευπαθών καλλωπιστικών ή των οπωρώνων και σε περίπτωση διαπίστωσης ύποπτων συμπτωμάτων ενημέρωση της ΔΑΟΚ ή του Π.Κ.Π.Φ.Π&Φ.Ε.Ναυπλίου

Διαρκή μέτρα:

- Χρήση υγιών δενδρυλλίων προς φύτευση
- Προμήθεια φυτών εσπεριδοειδών και αμπέλου κυρίως, μόνο εφόσον συνοδεύονται με φυτοϋγειονομικό διαβατήριο που αποτελεί υποχρέωση από την Κοινοτική Φυτοϋγειονομική νομοθεσία για τη διακίνηση των φυτών προς φύτευση.

- Σε περίπτωση διαπίστωσης του εχθρού, επέμβαση με ήπια προς τα ωφέλιμα και επιτρεπόμενα για την καλλιέργεια και το χώρο Φ.Π. και στη συνέχεια κλάδεμα και καύση των προσβεβλημένων κλάδων το χειμώνα πριν την εμφάνιση των πτερωτών μορφών
- Συνεχή και συστηματικό έλεγχο των καλλιεργειών ξενιστών και σε περίπτωση υπόνοιας ύπαρξης του παθογόνου επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές ΔΑΟΚ και Π.Κ.Π.Φ.Π&Φ.Ε.Ναυπλίου

Συσκευαστήρια :

- Η παραλαβή φορτίων πορτοκαλιών (W.Navel, lane late κ.λ.π.) και μανταρινιών(ortanique κ.λ.π.) από περιοχές της Δυτικής Ελλάδας που έχει εντοπισθεί ο εχθρός αυτός δηλαδή Άρτα, Αιτωλοακαρνανία, Θεσπρωτία, Αχαΐα θα πρέπει γίνεται με μεγάλη προσοχή.

Η Υπηρεσία μας τα τελευταία επτά (7) χρόνια διενεργεί ελέγχους στα πλαίσια των επισκοπήσεων(Surveys) σύμφωνα με την επίσημη μεθοδολογία του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.

Αυτοί περιλαμβάνουν δειγματοληπτικούς, μακροσκοπικούς ελέγχους και ανάρτηση παγίδων σε όλες τις περιοχές του Νομού που καλλιεργούνται εσπεριδοειδή ή υπάρχουν συσκευαστήρια που διακινούν πορτοκάλια και μανταρίνια. Επιπλέον έλεγχοι διενεργούνται για την έγκριση έκδοσης φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων για διακίνηση εσπεριδοειδών με φύλλα και κλαράκια.

Από το πλήθος των ελέγχων που διενεργούνται, επί επτά συνεχή χρόνια, δεν είχε διαπιστωθεί η ύπαρξη του επιβλαβούς αυτού οργανισμού, μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα που ύποπτο δείγμα από λεμονιά σε κήπο του Άργους στάλθηκε στο Μ.Φ.Ι. για εργαστηριακή επιβεβαίωση.

Οι δειγματοληπτικοί και μακροσκοπικοί έλεγχοι καθώς και η ανάρτηση παγίδων θα συνεχιστεί και τη φετινή χρονιά σε εντατικότερο ρυθμό.

Όμως χρειάζεται η συμβολή όλων για τον έγκαιρο εντοπισμό και την αποφυγή περαιτέρω εξάπλωσης της νέας αυτής απειλής για τις καλλιέργειες του Νομού μας.

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

Κωνσταντίνα Σπανού 2752360304, Μαρία Μαραθιανού 2752360303

Συνημμένα σας στέλνουμε φυλλάδιο του ΥπΑΑΤ.

.

Με εντολή Περιφερειάρχη Παναγιώτη Νίκα
Η Προϊστάμενη της Υπηρεσίας

Δρ. Αγγελική Θεοδώρου
Κτηνίατρος